

۸۷

گنجینه

گزیده بیانات آیت الله عابدینی

خطبه‌های نماز جمعه ۲۶ فروردین ماه ۱۴۰۱

سازمان مجله قرین

نشریه ذکر جمعه
با هدف انتشار گزیده بیانات
ائمہ جمعہ قزوین در خطبہ‌های
نماز جمعه، ہر ہفتہ بہ صورت
الکترونیکی از طریق شبکہ‌های اجتماعی
ستاد نماز جمعه منتشر می‌گردد.
لازم بہ ذکر است متن بیانات ائمہ
محترم جمعہ، با حذف و اضافات و
ویرایش ہمراہ است و سعی شدہ
است جهت مطالعہ و بہرہ جویی
ہرچہ بہتر مخاطبین گرامی،
اہم محورہا ارائہ گردد.

خطبه اول

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى
سَيِّدِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ أَبِي الْقَاسِمِ الْمُصْطَفَى
مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ الْمَعْصُومِينَ
وَاللَّعْنُ الدَّائِمُ عَلَى أَعْدَائِهِمْ أَجْمَعِينَ مِنَ الْآنَ
إِلَى قِيَامِ يَوْمِ الدِّينِ.

اخلاص؛ معیار پذیرش اعمال در پیشگاه خدا

﴿وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنِي آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ
مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ قَالَ
إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ﴾

در خطبه‌های گذشته بحث از حق و باطل بود. آیه ۲۷
سوره مبارک مائده مطلبی است که در این خطبه در

۱. داستان دو پسر آدم را [که سراسر پند و عبرت است] به درستی و راستی بر آنان بخوان: هنگامی که هر دو نفر با انجام کار نیکی به پروردگار تقرب جستند؛ پس از یکی پذیرفته شد و از دیگری پذیرفته نشد. [برادری که عملش پذیرفته نشد، از روی حسد و خودخواهی به برادرش] گفت: بی‌تردید تو را می‌کشم. [او] گفت: خدا فقط از پرهیزکاران می‌پذیرد (مائده: ۲۷).

محضر روزه‌داران محترم [مطرح می‌کنیم] که خدا توفیق درک ماه مبارک رمضان را [به آنها] عنایت فرموده است: خدای متعال قصه دو پسر حضرت آدم علیه السلام را مطرح می‌کند و می‌فرماید: قرار شد این دو قربانی بدهند. یکی از آنها بر اساس صداقت، ایمان، دستور خدا و برای تقرب به خدا قربانی کرد. دیگری سراغ حيله و ریا و نیرنگ رفت.

خدا قربانی‌هایی را قبول کرد که از روی صدق و صفا و ایمان بود؛ [اما] قربانی برادر دیگر را قبول نکرد که از روی شرک و ریا و حيله و نیرنگ بود. او حسادت کرد و عصبانی شد. به برادرش گفت: ﴿...لَأَقْتُلَنَّكَ...﴾ با تأکید و تهدید تمام گفت: من تو را خواهم کشت. این بنده مظلوم، مخلص و مؤمن خدا هم گفت: ﴿...إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ﴾ دست من نیست. قانون خدا چنین است که از متقین کارها را قبول می‌کند. خدا کارها را کیلویی و متری قبول نمی‌کند. نگاه می‌کند که این آدم چقدر اخلاص دارد. با اخلاص، کارهای بنده پیش خدا بزرگ می‌شود و اهمیت پیدا می‌کند.

قبولی اعمال در ماه مبارک رمضان

رسول گرامی اسلام صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ درباره ماه مبارک رمضان فرمودند: «عَمَلُكُمْ فِيهِ مَقْبُولٌ»^۱ کارهایی که در ماه مبارک رمضان انجام می‌دهید خدا قبول می‌کند. [از طرفی، گفتیم که] خدا فرمود: من فقط از متقین قبول می‌کنم؛ برای اینکه در ماه مبارک رمضان از مؤمنان دعوت کرد و فرمود:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا
كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾^۲

در ماه مبارک رمضان بر سر سفره تقوای الهی آمده‌اید و عزمتان را جزم کرده‌اید که متقی باشید؛ پس خدا اعمالتان را قبول می‌کند.

حق؛ میزان سنجش اعمال در آخرت

در سوره مبارک اعراف هم فرمود:

﴿وَالْوِزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ﴾

۱. از خطبه شعبانیه؛ ترجمه: عمل شما در این ماه مقبول است.

۲. ای اهل ایمان! روزه بر شما مقدر و لازم شده؛ همان گونه که بر پیشینیان شما مقدر و لازم شد؛ تا پرهیزگار شوید (بقره: ۱۸۳).

فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١﴾

اگر به فکر قیامت خود هستید، میزان و ترازوی کارها در قیامت حق است. یعنی هر کاری که ما در دنیا می‌کنیم، خدا آن کار را در ترازوی حق می‌گذارد: اگر نام‌ونشان حق داشت، قبول می‌شود و کفه ترازوی اعمال خوب ما سنگین می‌شود. اگر کارهای ما رنگ‌وبوی حق نداشت، در کفه ترازوی خدا وزنی ندارد. آن زمان همه هوش و حواس ما به این است که اعمالمان چقدر وزن دارد. آنچه در قیامت به عمل ما وزن می‌دهد و [آن را] وزین می‌کند، حق است؛ پس در دنیا دنبال حق باشیم و از باطل بترسیم و بپرهیزیم.

کسی رستگار و موفق است که اعمال او ثقل، وزن، ارزش و معنا داشته باشد. اگر اعمال ما با «ثقلین»، قرآن و اهل بیت عصمت و طهارت عليهم السلام همراه و هماهنگ باشد، آن موقع به دو معنا «وزن» پیدا می‌کند: یکی وزن به معنای ثقل و سنگینی و دیگری به معنای بها و ارزش. «ثقلین» یا «ثقلین»

۱. میزان [سنجش اعمال] در آن روز حق است؛ پس کسانی رستگارند که اعمال وزن‌شده آنان سنگین و با ارزش باشد (اعراف: ۸).

هم به معنای سنگین شدن و هم [به معنای] ارزشمند شدن اعمال است. زمانی ارزشمند می‌شود که آیه‌ای از قرآن یا کلامی از امیرالمؤمنین علیه السلام راهنمای ما شود و کاری را انجام بدهیم. سلیقه‌ای کار نکنیم؛ [بلکه] هماهنگ کار کنیم. [خداوند در ادامه] فرمود:

﴿وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ
بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظْلِمُونَ﴾^۱

اما کسی که نامه اعمالش سبک باشد و در کفه ترازوی اعمال او اثری نگذارد، «خسران» بر خود وارد کرده است. نمی‌گوید: ضرر کردند. «ضرر» این است که آدم کم سود ببرد؛ اما «خسران» وقتی است که آدم سرمایه‌اش را هم از دست بدهد. می‌فرماید: کسانی که عمرشان گذشت، اما کفه اعمال خوبشان سنگین نشد، این‌ها خسارت دیدند و سرمایه‌های عمر و عقل و فرصت اعمال خیر، عبادت و بندگی را باختند.

۱. کسانی که اعمال وزن شده آنان سبک و بی‌ارزش باشد، به سبب اینکه همواره به آیات ما ستم می‌ورزیدند، به خود زیان زده [و سرمایه وجودشان را تباه کرده] اند (اعراف: ۹).

دوراهی حق و باطل بر سر راه بندگان خدا

مرحوم کلینی در کتاب شریف کافی این حدیث شریف را از حضرت رسول اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نقل کرده‌اند:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا هُوَ اللَّهُ وَالشَّيْطَانُ وَالْحَقُّ وَالْبَاطِلُ
وَالْهُدَى وَالضَّلَالَةُ وَالرُّشْدُ وَالْغَيِّ وَالْعَاجِلَةُ وَالْآجِلَةُ
وَالْعَاقِبَةُ وَالْحَسَنَاتُ وَالسَّيِّئَاتُ فَمَا كَانَ مِنْ حَسَنَاتٍ
فَلِلَّهِ وَمَا كَانَ مِنْ سَيِّئَاتٍ فَلِلشَّيْطَانِ لَعْنَةُ اللَّهِ.^۱

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا هُوَ اللَّهُ وَالشَّيْطَانُ: [پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ]
به ما یاد می‌دهند که: به حق و باطل و خوب و بد
اهمیت بدهید. مبادا به باطل گرایش پیدا کنید یا
به بدی روی بیاورید! همیشه سر دوراهی هستید. در
این دوراهی‌ها، [راه] خوب را انتخاب کنید. [ایشان]
فرمودند: خدا را ببینید که شما را دعوت می‌کند.
این همه پیغمبر فرستاد، کتاب نازل کرد، راهنمایی
کرد و راهنمایی‌ها را برای شما قرار داد. از طرف دیگر،

۱. محمد بن یعقوب کلینی، کافی، به تصحیح علی‌اکبر غفاری و محمد آخوندی، ج ۲، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ص ۱۵؛ ترجمه: همانا خداست و شیطان، حق است و باطل، هدایت است و گمراهی، راه راست است و نومیدی، دنیاست و آخرت و حسنات است و سیئات. هرچه حسنات است از خداست و هرچه سیئات است از شیطان (لعنة الله).

شیطان شما را وسوسه می‌کند و می‌گوید: مقام و منافع مالی و دنیایی خود را حفظ کنید و مراقب فامیل و طایفه و قوم و خویش خود باشید؛ [در حالی که] خدا می‌گوید: همه چیز را با خدا هماهنگ کنید. **وَالْحَقُّ وَالْبَاطِلُ**: ای مردم، یک طرف حق و یک طرف باطل است. ممکن است برادر، پدر و مادر یا فرزندان شما را به سوی باطل سوق بدهد. ممکن است مال دنیا شما را فریب بدهد و حق و باطل را اشتباه کنید. خودتان را بسنجید و ببینید سرباز جبهه حق هستید یا جبهه باطل. فرصت کمی دارید. تکلیف خود را روشن کنید و بین کجا و با چه کسی هستی: با علی علیه السلام هستی یا با دشمنان علی؟ با انبیا علیهم السلام هستی یا با دشمنان پیغمبران؟ با حق هستی یا با باطل؟ مخصوصاً در ماه رمضان، باید روی این‌ها خیلی فکر کرد.

وَالْهُدَىٰ وَالضَّلَالَةُ: ای مردم، یک طرف چراغ هدایت روشن است و یک طرف گمراهی و ضلالت است. ما کجا هستیم؟ این همه جمعیت به کربلا آمدند: تعداد اندکی [راه] هدایت را [پیش] گرفتند؛ [اما] جمعیت

کثیری به گمراهی مبتلا شدند و ننگ ابدی برای خودشان خریدند. حضرت به ما می‌گوید: همیشه همین طور است. همیشه هم هدایت هست و هم ضلالت. ما [باید] ببینیم نیروی کدام لشکر هستیم: لشکر هدایت یا لشکر ضلالت؟ لشکر خدا یا لشکر شیطان؟ لشکر حق یا لشکر باطل؟

وَالرُّشْدُ وَالْغَيُّ: یک طرف رشد و بالندگی و پیشرفت، یک طرف گمراهی و سرگردانی است. آیا رشد را انتخاب

کردیم یا سرگردانی و پوچی و بیهودگی را؟

وَالْعَاجِلَةُ وَالْآجِلَةُ وَالْعَاقِبَةُ: یک طرف «عاجله» (منافع زودگذر دنیایی) و یک طرف «آجله» (باتأخیر و وقت‌دار)

است. منظور دنیا و قیامت است. ببینیم پیوسته برای دنیا می‌دویم یا برای قیامت هم برنامه داریم.

[حضرت] فرمود: هم دنیا و هم قیامت، هر دو را ببینید: برای کجا کار می‌کنید؟ کارگر کدام قسمت و

فعال کدام وادی هستید؟

وَالْحَسَنَاتُ وَالسَّيِّئَاتُ: از یک طرف، فرصت داریم حسنات و خوبی‌ها را دنبال کنیم. همیشه هم دعا می‌کنیم:

﴿... رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً...﴾^۱

از یک طرف، سیئات، گناهان، بدی‌ها و لغزش‌ها از ما انتظار دارند دنبال آن‌ها برویم. ما با کدام یک از آن‌ها هستیم؟

فَمَا كَانَ مِنْ حَسَنَاتٍ فَلِلَّهِ وَمَا كَانَ مِنْ سَيِّئَاتٍ فَلِلشَّيْطَانِ لَعَنَهُ اللَّهُ: هر جا حسنه‌ای هست، برای خداست و خدا آن را می‌خواهد. هر چه بدی هست برای شیطان است. بدانیم که هر وقت هوس کردیم غیبت کنیم، برای شیطان نوکری می‌کنیم. هر وقت زبانمان به تهمت باز شد، کار شیطانی می‌کنیم. هر وقت کینه و عداوت را در دل‌هایمان پرورش دادیم، عمله شیطان می‌شویم. اما هر وقت وحدت، دوستی، محبت و صلح را دنبال کردیم، دنبال حسنات هستیم و لشکر خدا می‌شویم.

۱. از آیه ۲۰۱ سوره بقره: ﴿وَمِنْهُمْ مَّنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾ ترجمه: گروهی از آنان می‌گویند:

پروردگارا! به ما در دنیا نیکی و در آخرت هم نیکی عطا کن و ما را از عذاب آتش نگاه دار.

خسران دنیا و آخرت در کلام امیرالمؤمنین علیه السلام

امیرالمؤمنین علیه السلام فرمودند:

مَعَاشِرَ النَّاسِ، اتَّقُوا اللَّهَ، فَكَمْ مِنْ مُؤَمِّلٍ مَا لَا
يَبْلُغُهُ وَبَانَ مَا لَا يَسْكُنُهُ وَجَامِعٍ مَا سَوْفَ يَتْرُكُهُ،
وَلَعَلَّهُ مِنْ بَاطِلٍ جَمَعَهُ وَمِنْ حَقٍّ مَنَعَهُ، أَصَابَهُ
حَرَامًا وَاحْتَمَلَ بِهِ آثَامًا، فَبَاءَ بِوِزْرِهِ وَقَدِمَ عَلَى رَبِّهِ
أَسِفًا لَاهِفًا، قَدْ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ... ذَلِكَ هُوَ
الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ^۱.

ای مردم! تقوا پیشه کنید. آرزومندان بسیاری عمرشان را با آرزوهایشان گذرانند؛ ولی هیچ وقت به آرزوهایشان نرسیدند. پس چیزی را دنبال کنیم که به آن برسیم و ارزش داشته باشد.

چه بسیار زحمات‌ها کشیدیم و بنایی ساختیم؛ اما هیچ وقت راحت در آن بنا ننشستیم. چقدر مال و ثروت و سرمایه اندوختیم؛ اما اگر برای خدا نباشد،

۱. حکمت ۳۴۴ نهج البلاغه؛ ترجمه: ای مردم! خدا را پروا کنید. چه بسیار آرزومندی که به آرزویش نرسد، بناکننده‌ای که در بنایش ساکن نشود، ثروت‌اندوزی که به زودی اندوخته‌هایش را ترک کند؛ ثروتی که شاید به باطل گرد آورده یا حق کسی را خورده. از راه حرام به آن رسیده و به خاطر آن زیر بار گناهان رفته. پس با وزروبالی آن به آخرت بازگشته و متأسف و اندوهگین نزد خدا می‌رود. دنیا و آخرت را زیان کرده که این است زیان آشکار.

به زودی باید آن‌ها را رها کنیم و با دست خالی برویم.
این مال را از هراهی که پیش آمد، جمع کردیم: حق
یا باطل و حرام یا حلال.

خیلی وقت‌ها حق دیگران هم در مال ما بود:

﴿وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ﴾

باید زکات و خمس می‌دادیم، به فقرا رسیدگی
می‌کردیم و به خویشاوندان توجه می‌کردیم؛ [اما
چنین] نکردیم. حرام جمع کردیم و گناه افزودیم.
ممکن است همین موضوع آدم را هم در دنیا و هم در
آخرت خسارت زده کند. این خسارت آشکار و خطرناک است.
امیدواریم خدای تبارک و تعالی در این ماه شریف و ماه
ضیافت و مهمانی‌اش، به ما رحم کند تا بتوانیم اعمالمان
را بر اساس آنچه او می‌پسندد به جای بیاوریم.

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾
اللَّهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾
لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ﴿٣﴾
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ﴿٤﴾.

وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ

خطبه دوم

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ
الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ أَبِي الْقَاسِمِ الْمُصْطَفَى مُحَمَّدٍ
وَعَلَى عَلِيِّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَعَلَى فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ
سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ وَعَلَى الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ
سَيِّدَيْ شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَعَلَى عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ
وَعَلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ وَعَلَى جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ
وَعَلَى مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ وَعَلَى عَلِيِّ بْنِ مُوسَى
وَعَلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ وَعَلَى عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ وَعَلَى
الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ وَعَلَى الْحُجَّةِ الْقَائِمِ الْمُنْتَظَرِ
الْمَهْدِيِّ صَلَوَاتِ اللَّهِ وَسَلَامُهُ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ.
أَوْصِيَكُمْ عِبَادَ اللَّهِ وَنَفْسِي بِتَقْوَى اللَّهِ وَنَظْمِ أَمْرِكُمْ.

سفارش به تقوا

همواره یکدیگر را به تقوای الهی سفارش کنیم و
همواره یاور یکدیگر باشیم برای اینکه جامعه‌ای بر

اساس تقوا بسازيم. عزت و اقتدار دين در رعايت
تقوا و زندگي بر اساس تقواست.

مناسبت‌های هفته

مناسبت‌هایی پیش رو داریم:

سالروز میلاد امام حسن مجتبیٰ علیه السلام

اثرات رفت و آمد به مسجد در کلام امام حسن مجتبیٰ علیه السلام یکی از مناسبت‌ها میلاد کریم اهل بیت، حضرت امام حسن مجتبیٰ علیه السلام است. میلاد حضرت امام حسن مجتبیٰ علیه السلام را با کلام نورانی و حدیث شریفی از آن حضرت خدمت شما تبریک عرض می‌کنم:

مَنْ أَدَامَ الْإِخْتِلَافَ إِلَى الْمَسْجِدِ أَصَابَ إِحْدَى ثَمَانٍ
آيَةً مُحْكَمَةً وَأَخَا مُسْتَفَاداً وَعِلْماً مُسْتَظَرِّفًا وَرَحْمَةً
مُنْتَظَرَةً وَكَلِمَةً تَدُلُّهُ عَلَى الْهُدَى أَوْ تَرُدُّهُ عَنْ رَدَى
وَتَرْكُ الذُّنُوبِ حَيَاءً أَوْ خَشْيَةً^۱.

۱. ابن شعبه حرانی، تحف العقول، به تصحیح علی‌اکبر غفاری، ج ۱، قم: مؤسسه نشر اسلامی، ۱۳۶۳ش، ص ۲۳۵؛ ترجمه: کسی که به مسجد رفت و آمد داشته باشد، بر یکی یا بیشتر از نعمت‌های هشت‌گانه دسترسی پیدا خواهد کرد: ۱. استدلال‌های استوار و محکم در امور دینی خود (اعتقادی، فقهی، سیاسی و...)؛ ۲. دستیابی به دوستان سودمندی که رفت و آمد با آن‌ها مایه بهره‌وری است؛ ۳. معلومات

اگر کسی همیشه با مسجد سروکار داشته باشد، [به هشت نعمت دست می‌یابد. یعنی] کارش این باشد که تا می‌تواند برای نماز جماعت به مسجد برود. نماز جمعه را فقط برای ماه رمضان نگذارد و همیشه به نماز جمعه اهمیت بدهد.

اهمیت نماز جمعه در قرآن کریم

خدا [به نماز جمعه] خیلی اهمیت داده و فرموده است:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾^۱

فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ: دنبال ما فرستاده و دعوت و تأکید کرده است. یعنی تلاش و کوشش کنید. [اگر] با ماشین خودتان آمدید و دیدید دو نفر دیگر در راه

و دانش تازه و شگفت‌انگیز؛ ۴. رحمت و نعمتی که چشم‌به‌راه اوست؛ ۶. دستیابی به سخنان هدایت‌کننده‌ای که شخص را به راه راست رهبری می‌کند؛ ۶. دستیابی به مطالبی که انسان را از پستی‌ها و ضلالت‌ها دور می‌دارد؛ ۷. دوری از گناه و محرمات بدان جهت که ترک گناه را دوست می‌دارد؛ ۸. دوری از گناه و محرمات بدان جهت که می‌ترسد گرفتار عقوبت الهی شود یا آبرو و حیثیت خود را با انجام گناه از بین ببرد.

۱. ای مؤمنان! چون برای نماز روز جمعه ندا دهند، به سوی ذکر خدا بشتابید و خرید و فروش را رها کنید که این [اقامه نماز جمعه و ترک خرید و فروش] برای شما بهتر است اگر [به پاداشش] معرفت و آگاهی داشتید (جمعه، ۹).

می‌آیند، آن‌ها را هم سوار کنید. به حمل و نقل استان می‌گویید: وسیلهٔ راحت آمدن و رفتن نمازگزاران را فراهم کنید. یعنی [نماز جمعه را] جدی بگیرید. از خودمان بپرسیم ما چقدر جدی می‌گیریم.

وَذَرُوا الْبَيْعَ: دادوستد و خرید و فروش را رها کنید. برای این کار وقت داریم. اگر هم بخواهیم دادوستد و خرید و فروش ما ارزش و معنا پیدا کند و برکت داشته باشد، نباید از فرصت نماز برای آن استفاده کنید. خدا این همه فرصت [برای معامله] داده است. نماز جای خود، دادوستد هم جای خود. علاوه از این، گفته‌اند: هر کاری را در وقت نماز انجام بدهیم، آن کار برکت ندارد. [کسی که] موقع نماز مغرب و عشاء تفسیر قرآن می‌خواند، باید آن را [زمین] بگذارد؛ چون موقع نماز این کار برکت ندارد؛ حتی اگر تفسیر قرآن باشد. ممکن است کمی به فکر فرو برویم و بگوییم: خدایا، مغازه‌های کنار دستی ما تازه لامپ‌هایشان را هم روشن کرده‌اند و مشتری‌ها را به طرف خودشان می‌کشند. آیا ما ضرر نمی‌کنیم؟ تکلیف ما چه می‌شود؟ توبه ما می‌گویی: به نماز بیایید؛ [اما] آن‌ها بازار را قبضه می‌کنند،

فرمود: ﴿...ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نگران نباشید. اگر آگاه و دانا باشید و بفهمید، همین برای شما بهتر است. خیر شما در همین است. شما چه می‌دانید که [اگر] در مغازه باشید چه اتفاقی می‌افتد؟ خیر شما این است که الان مطیع خدا باشید و موقع نماز در صف نمازجماعت باشید. البته بعد از این فرمود:

﴿فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِن فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾

وقتی نمازجمعه تمام شد، در کوچه خیابان‌های زندگی‌تان پخش شوید و بر سر مغازه و مزارعتان بروید. دنبال فضل خدا باشید. رزق شیرین بامعنا فضل خداست. هر مالی که رزق نیست! خیلی از مال‌ها وبال گردن ما می‌شوند، دینمان را می‌برند و استرس در ما ایجاد می‌کنند؛ اما اگر دنبال فضل خدا باشیم، خدا رزق، اولاد، زندگی و همه چیز با برکت عنایت می‌کند. خیلی به یاد خدا باشید تا به رستگاری برسید.

۱. چون نماز پایان گیرد، در زمین پراکنده شوید و از فضل و رزق خدا جويا شوید و خدا را بسیار یاد کنید تا رستگار شوید (جمعه: ۱۰).

البته [خدا] در آخر سوره جمعه گلايه می‌کند:

﴿وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انْفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا
قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهِوِ وَمِنَ التِّجَارَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ
الرَّازِقِينَ﴾^۱

زمان پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ کاروان‌ها از راه دور (مثلاً شامات) با شتر جنس و متاع می‌آوردند و موقع نماز جمعه داد می‌زدند. آن موقع وانت‌های بلندگودار نبود؛ [اما] طوری داد می‌زدند که صدای آن‌ها به نمازگزاران جمعه می‌رسید. مردم همین که شنیدند، ناگهان همه بلند شدند و برای خریدن رفتند که مبادا جنس‌ها تمام شوند و [چیزی] به آن‌ها نرسد. پیغمبر، در حالی که ایستاده بودی و خطبه می‌خواندی، تو را رها کردند. ما باید از مردم خود متشکر باشیم. در زمان غیبت، در سراسر کشور نزدیک به هزار نماز جمعه در کشور ما برگزار می‌شود: همه جا با جمعیت‌های خوب، بانشاط و مستمع. [همه]

۱. [برخی از مردم] چون تجارت یا مایه سرگرمی ببینند [از صف یکپارچه نماز] به سوی آن پراکنده می‌شوند و تو را رها می‌کنند، در حالی که [بر خطبه نماز] ایستاده‌ای. بگو: پاداش و ثوابی که نزد خداست از سرگرمی و تجارت بهتر است. خدا بهترین روزی‌دهنده است (جمعه: ۱۱).

بادقت گوش می‌کنند. خدا را شکر می‌کنیم. ان شاء الله
خدا نعمتش را برای ما بیشتر قرار بدهد.

ادامه روایت امام حسن مجتبیٰ علیه السلام

حضرت امام مجتبیٰ علیه السلام فرمودند: کسی که
رفت و آمدش را در مسجد افزایش بدهد و دائم
حواسش به جمعه و جماعت باشد، خدا به او هشت
لطف و خیر و برکت عنایت می‌کند:

۱. آيَةُ مُحْكَمَةٍ: با نشانه‌های حکمت‌آمیز خدا آشنا
می‌شود، عالم معنوی پیدا می‌کند، حکیم می‌شود
و حکمت می‌آموزد.

۲. وَأَخَا مُسْتَفَادًا: برادرانی که استفاد هستند. یعنی
بهترین بندگان خدا را در صف نماز جماعت پیدا می‌کنید.
وعده‌گاه همه خوبان نمازهای جماعت و مسجدهاست.
همه شما حتماً این تجربه و خاطره را دارید. بهترین
رفیق‌هایی که دارید همان‌هایی هستند که در مساجد
و جلسات قرآنی پیدا کردید. این‌ها ماندگارترین و
باوفاترین رفقای شما هستند.

۳. وَعِلْمًا مُسْتَظَرَفًا: علم مفید، علمی که تحفه است،

در مسجد نصیب شما می‌شود. هر علمی که خوب نیست! اگر هر علمی خوب بود، ائمه عَلَيْهِمُ السَّلَامُ در دعاها به ما یاد نمی‌دادند که بگوییم: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ نَفْسٍ لَا تَشْبَعُ... وَمِنْ عِلْمٍ لَا يَنْفَعُ.» خدایا! به تو پناه می‌برم از نفسی که سیری ندارد و علمی که فایده‌ای ندارد، مشکلی را حل نمی‌کند و برای مردم برکتی نمی‌آورد. فقط اسم آن علم است.

۴. **وَرَحْمَةً مُنْتَظَرَةً:** رحمت خدا که انتظار آن را می‌کشیم و می‌خواهیم به دست بیاوریم، سهمیه آن در مسجد است. خدا رحمتش را هر کجا پخش نمی‌کند. مسجد مرکز توزیع رحمت خداست.

۵. **وَكَلِمَةً تَدُلُّهُ عَلَى الْهُدَى:** در مسجد قوانین و راه‌های هدایت را فرامی‌گیریم.

۶. **أَوْ تَرُدُّهُ عَنِ رَدِّي:** در مسجد یاد می‌گیریم که چطور بدی و گمراهی را بشناسیم و از آن فاصله بگیریم.

۷. **وَتَرَكَ الذُّنُوبَ حَيَاءً:** زشتی و پلیدی گناه را در مسجد یاد می‌گیریم از آن فاصله می‌گیریم. از گناه به دو صورت فاصله می‌گیریم: «حَيَاءً أَوْ خَشْيَةً.» وقتی با هیچ‌کس ارتباط نداشته باشیم، موقع گناه هم باکی

نداریم؛ اما اگر با مؤمنان تعامل و رفت‌وآمد داشته باشیم و هر روز همدیگر را در صف نماز جماعت ببینیم، خیلی از کارها را به خاطر حیا کنار می‌گذاریم.

۸. [وَتَرَكَ الذُّنُوبَ] أَوْ خَشِيَّةً: سپس کم‌کم معرفت‌مان افزایش پیدا می‌کند. علاوه از اینکه حیا می‌کنیم، واهمه داریم که در پیشگاه خدا گناه کنیم. همه این‌ها محصولات دانشگاه مسجد است. هر مؤمنی یک دانشجو است: دانشگاه او مسجد و متن درس او قرآن، روایات، معارف نورانی و اخلاقیات دینی است که باید همیشه در زندگی جاری باشد.

روز اکرام و تکریم خیرین و هفته کمک به محرومان و مستضعفان

روز اکرام و تکریم خیرین را [در پیش] داریم. الحمدلله خیرین در استان ما هم قدم‌های بسیار خوبی برداشتند، زحمات زیادی متقبل شدند و دست سخاوت آن‌ها گره از زندگی بسیاری گشوده است: جهیزیه تأمین می‌کنند، به ایتام رسیدگی می‌کنند و به داد گرفتارها می‌رسند.

امیدواریم خدا بر تعداد خیرین ما بیفزاید. همچنین

سخاوت آن‌ها هرچقدر بوده است، ان شاء الله صدچندان شود. همچنین دعا می‌کنیم که اگر یک ریال در راه خدا خرج می‌کنند، خدا هزاران برابر به وسعت رحمتش روزی این عزیزان قرار بدهد. خودشان هم چشیده‌اند و می‌دانند که هرچه داده‌اند، خدا خیلی بیشتر به آن‌ها عنایت کرده است.

الحمد لله همه این مناسبت‌ها حول محور کریم اهل بیت، حضرت امام حسن مجتبی علیه السلام و به احترام آن حضرت است.

توطئه آمریکا در پاکستان

مناسبت دیگری که باید عرض کنم توطئه آمریکا در پاکستان است. در نماز جمعه باید به این‌ها توجه کنیم. نگوئیم: پاکستان به ما چه ربطی دارد؟ الان همه به همدیگر ربط داریم. [به ویژه که پاکستان] کشور اسلامی است.

نخست وزیر پاکستان خیلی وقت‌ها حرف آمریکایی را خوانده بود؛ اما اخیراً در بحث اوکراین و موارد دیگری با آن‌ها همراهی نکرد. آمریکایی‌ها فوراً تصمیم گرفتند او را

از نخست‌وزیری عزل کنند. خیلی تلاش کردند؛ ولی کور خواندند. به‌زودی در پاکستان موج ضدآمریکایی به راه خواهد افتاد. در دوره بعد دوباره همین آدم یا امثال او (کسانی که ضدآمریکایی هستند) در پاکستان موقعیت پیدا می‌کنند. ان شاءالله مقاومت اسلامی در پاکستان رنگ و جلوه بهتری پیدا خواهد کرد. خبرها را دنبال کنیم و از خدا بخواهیم که آنچه به خیر و صلاح عزت و اقتدار مسلمین است، ان شاءالله به‌زودی اتفاق بیفتد.

هفته ارتش جمهوری اسلامی

مناسبت دیگر هفته ارتش جمهوری اسلامی و روز نیروی زمینی است. خدمت عزیزانی که الان شرف حضور دارند، [تبریک عرض می‌کنیم]. البته امروز با لباس نظامی، [اما] وقت‌های دیگر به شکل دیگری حضور دارند. ان شاءالله عزیز، مقتدر و موفق باشند. امروز بیشتر از همیشه ملت ما قدر نیروهای مسلح را می‌داند.

امام، رهبر و پیشوای ما فرمودند: «استحکام و اقتدار نیروهای مسلح را مهم‌ترین عامل در راه حفظ امنیت

خارجی ملت ایران و جمهوری اسلامی می‌دانیم.»^۱ با این ارتش مقتدر، سپاه مجاهد پای کار، نیروی انتظامی، نیروهای بسیج مردمی و همه مردم مجاهد در راه خدا، نمی‌گذاریم دشمنان به ما طمع‌ی داشته باشند.

نصیحت رهبر انقلاب مَدَّ ظِلُّهُ به عربستان سعودی درباره یمن

راجع به یمن هم فقط اشاره کنم که رهبر ما در بیانات اخیرشان حکام سعودی را نصیحت کردند و گفتند: شما که می‌دانید به هیچ عنوان ذره‌ای علامت پیروزی برای شما در یمن وجود ندارد. چرا سماجت می‌کنید در جنگی بمانید که هیچ علامت پیروزی ندارید.^۲ معلوم می‌شود کسانی هستند که می‌خواهند مسلمان‌ها را به نابودی بکشانند و یمن را به دستان شما نابود کنند. چرا شما عامل شیطان شده‌اید؟ نصیحت کردند؛ اما آیا آن‌ها لیاقت دارند که نصیحت رهبر را بفهمند و [به آن] عمل کنند!

۱. سیدعلی خامنه‌ای مَدَّ ظِلُّهُ، «بیانات در مراسم تحلیف و اعطای سردوشی دانشجویان دانشگاه‌های افسری ارتش جمهوری اسلامی

ایران»، سایت خامنه‌ای. آی آر، ۱۳ مهر ۱۳۹۲؛ <https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=۳۹۲۳۲>

۲. نک: سیدعلی خامنه‌ای مَدَّ ظِلُّهُ، «بیانات در دیدار مسئولان نظام»، سایت خامنه‌ای. آی آر، ۲۴ فروردین

۱۴۰۱؛ <https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=۵۰۰۳۷>

امیدواریم به‌زودی شاهد پیروزی نهایی مردم یمن و شکست و اضمحلال آمریکا و ایادی آمریکا باشیم. [البته مردم یمن] الان هم پیروز هستند.

شب‌های احیا

قبل از جمعه آینده، فقط یک شب احیا، شب نوزدهم را داریم. دقت کنیم که ((شب احیا)) یعنی شب را به بیداری زنده نگه داریم و در این شب حیات معنوی کسب کنیم. به این نکته دقت کنیم: ما سه شب احیا داریم که یکی از این سه شب، شب قدر می‌شود. شب قدر لیالی نیست؛ یک شب است:

﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ﴾ (۱) ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ﴾

در این شب قدر کار مهمی داریم: باید از همین الان و در طول سال، مواظب خورد و خوراک، قضاوت‌ها و حرف‌زدن‌هایمان [باشیم] و وظایفمان را درست انجام بدهیم که خدا ما را تحویل بگیرد. گاهی در شب قدر اصلاً کسی ما را تحویل نمی‌گیرد؛ [ولی] گاهی خدا

۱. ما قرآن را در شب قدر نازل کردیم. توجه می‌دانی شب قدر چیست؟ (قدر: ۱ و ۲).

ما را تحویل می‌گیرد. باید خودمان را آماده کنیم تا خدا ما را تحویل بگیرد. اگر لقمه حرام بخوریم، ظالم باشیم و همه زندگی‌مان به غفلت بگذرد، یک‌بارہ در شب قدر ما را تحویل نمی‌گیرند. پس اول باید ارتباطمان با خدا برقرار شود و همه جورہ باید مواظب باشیم کہ خدا از ما ناراضی نباشد.

دومین کار در شب قدر بررسی پروند گذشتہ است: به بد و خوب کارهایمان نگاهی کنیم و ببینیم در سالی کہ گذشت چه کردیم.

سومین کاری کہ باید در شب‌های احیا (شب قدر به همه این شب‌ها معنا می‌دهد) انجام بدهیم، این است کہ برای آینده خود برنامه‌ریزی کنیم و بگوییم: از این سال ماه رمضان کہ در آن هستیم، دیگر نمی‌خواهم خطا کنم یا غلطی از من سر بزنند. نمی‌خواهم ظالم و حرام‌خور باشم. نمی‌خواهم دل کسی را بشکنم و به کسی جفا کنم. نمی‌خواهم غیبت کنم.

توفیق احیای این شب‌ها و درک شب قدر را ملتمسانہ از خدای متعال درخواست می‌کنیم.

دعای پایانی

پروردگارا! عاقبت ما را ختم به خیر بفرما؛
لحظه مرگ ما را لحظه رستگاری و سعادت قرار بده؛
پروردگارا! بر عزت و عظمت اسلام و مسلمین همواره
بیفزای؛
سایه عزت و اقتدار رهبر حکیم انقلاب اسلامی را
بر سر همه مسلمانان جهان و مستضعفان عالم
مستدام بدار؛
گذشتگان و اموات همه مؤمنان، مخصوصاً
نمازگزاران جمعه را غریق رحمت بفرما؛
به همه مریض‌ها، مخصوصاً مریض‌های مدنظر
نمازگزاران جمعه شفای عاجل عنایت بفرما؛
پروردگارا! ارواح شهیدان و روح امام راحل را مهمان سفره
کرامت ماه رمضانی و سفره انبیا و اولیایت قرار بده؛
فرج مولا و صاحب ما را نزدیک و چشم ما را به جمال
منور آن حضرت روشن بفرما.

اللَّهُمَّ اغْفِرِ لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُسْلِمِينَ
وَالْمُسْلِمَاتِ الْأَحْيَاءِ مِنْهُمْ وَالْأَمْوَاتِ فِي مَشَارِقِ
الْأَرْضِ وَمَغَارِبِهَا تَابِعْ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ بِالْخَيْرَاتِ إِنَّكَ
مُجِيبُ الدَّعَوَاتِ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ﴿١﴾

وَمَا أَذْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿٢﴾

لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿٣﴾

تَنْزِيلُ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ﴿٤﴾

سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ ﴿٥﴾

وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

